

KODEKS PONAŠANJA DJELATNIKA CARITASA

Temeljem odredaba Zakonika kanonskog prava, Statuta Hrvatskog Caritasa i Etičkog kodeksa Caritasa Internationalis od 8. svibnja 2023 Hrvatski Caritas donosi

KODEKS PONAŠANJA DJELATNIKA CARITASA

UVOD

Caritasi u Republici Hrvatskoj, na kanonskom području Hrvatske biskupske konferencije, (dalje: Caritas) pastoralna su tijela Katoličke crkve u Republici Hrvatskoj, svake od 16 nad/biskupija i Vojnog ordinarijata.

Caritas želi doprinositi izgradnji društva u kojem se poštuju prava i dostojanstvo svakog pojedinca, kako je navedeno u viziji, misiji, načelima i vrijednostima Caritasove konfederacije sa sjedištem u Rimu. Kodeks ponašanja djelatnika Caritasa (dalje: Kodeks) usko je vezan uz odredbe Etičkog kodeks Caritasa Internationalis, koji definira temeljne vrijednosti i prakse Caritasa. Ovaj Kodeks je izrađen na temelju Kodeksa ponašanja Caritasa Internationalis.

1 SVRHA I DJELOKRUG

1.1 Svrha

Ovim Kodeksom Caritas definira osnovne normative ponašanja djelatnika Caritasa u Republici Hrvatskoj sukladno Etičkom kodeksu, Statutu i drugim relevantnim dokumentima. Kodeks sadrži opća pravila ponašanja iz četiri područja, način provedbe Kodeksa, te zaštitne i stegovne mjere.

1.2 Djelokrug

Primjena ovog Kodeksa obvezujuća je za sve Caritase u Republici Hrvatskoj: Hrvatski Caritas i 16 nad/biskupijskih Caritasa te Caritas Vojnog ordinarijata, ustanove kojima je osnivač Caritas, programe, projekte i aktivnosti koje Caritas provodi u duhu odredbe Zakonika kanonskog prava, kan. 95, §2. Kodeks se primjenjuje na djelatnike, suradnike i volontere. Djelatnike čine: članovi uprave i tijela nadzora sukladno Statutu te zaposlenici, a suradnike: volonteri, pripravnici, vanjski suradnici – fizičke i pravne osobe.

2 OPĆA PRAVILA PONAŠANJA DJELATNIKA CARITASA

Radi lakšeg shvaćanja i lakše primjene, opća pravila ponašanja podijeljena su u četiri podgrupe. Sve što nije navedeno u ovom Kodeksu, a može biti važno za određena radna mjesta, bit će uređeno zasebnim pravilnicima.

2.1 Vrijednosti, ponašanje i etika

- Pridržavati se socijalnih i moralnih vrijednosti te nauka Katoličke crkve, ili ih barem razumjeti i poštivati.
- Ponašati se, osobno i profesionalno, u svakom trenutku na najvišoj razini, i takvo ponašanje treba biti prepoznatljivo.
- Djelovati s dobrim namjerama i odnositi se prema drugima s dostojanstvom i poštovanjem, stvarajući okruženje koje poštuje različitosti.
- Poštivati sva ljudska prava i bez odlaganja se suočiti s diskriminacijom, uznemiravanjem, zlostavljanjem, zanemarivanjem i iskorištavanjem.
- Izbjegavati nametanje vjere drugima
- Suzdržavati se od rasističkih, seksističkih ili drugih uvredljivih izjava, javno ili privatno.
- Poduzimati odgovorne mjere za zaštitu drugih od nepravde.
- Poštivati civilne zakone i pozitivne propise države u kojoj Caritas djeluje u granicama savjesti.
- Poštivati mjesne običaje i kulturu i u skladu s njima pristojno se odijevati.
- U svim situacijama djelovati u skladu sa zdravstvenim i sigurnosnim smjernicama i nastojati sačuvati druge osobe od rizika.
- Osiguravati da se ne ugrozi ugled Caritasa.
- Čuvati tajnost svih podataka i znanja stečenih tijekom obavljanja dužnosti u Caritasu.
- Obavljati dužnosti i zadatke profesionalno i s ljubavlju, bez predrasuda ili diskriminacije u bilo kojem obliku, te držati do Caritasove povlaštene opredijeljenosti za siromašne.
- U slučajevima kada se izražavaju i prakticiraju osobna vjerska uvjerenja voditi računa o mjesnoj situaciji i osjetljivostima u tom pitanju.
- Iskazivati dobrodošlicu i graditi solidarnost i suradnju s osobljem iz drugih Caritasovih organizacija.

2.2 Sukob interesa, prisila i korupcija

- Ne koristiti moć položaj djelatnika Caritasa za vršenje pritiska, favoriziranje ili stjecanje osobne koristi, npr. ekonomske, profesionalne, političke ili seksualne naravi.
- Svom nadređenom, u pisanom obliku, navesti sve moguće i stvarne sukobe interesa u svim pitanjima koja se odnose na rad Caritasa: financijske, osobne ili obiteljske.
- Ne prihvaćati nikakav oblik usluga, mita ili stjecanja osobne koristi od korisnika, partnera ili suradnika.

2.3 Zaštita imovine Caritasa i prakticiranje zbrinjavanja

- Osiguravati da imovina Caritasu i intelektualno vlasništvo nisu zloupotrijebljeni te da su zaštićeni od krađe, prijevare ili druge štete.
- Primjenjivati odgovarajuće standarde poštenja i integriteta u financijskom poslovanju.

2.4 Osobno ponašanje

- Suzdržavati se od nošenja oružja tijekom obavljanja radnih zadataka u Caritasu i unutar Caritasovih objekata, bilo da su vlasništvo Caritasu ili iznajmljeni, uključujući urede, objekte za smještaj, vozila i sl.
- Suzdržavati se od uporabe opojnih sredstava/narkotika ili konzumiranja prekomjernih količina alkohola.
- Seksualno ponašanje u svakom trenutku treba biti primjereno.

3 PROVEDBA

3.1 Odgovornosti

Ravnatelji Caritasu u RH i ustanova kojih je osnivač Caritas odgovorni su za informiranje i obučavanje osoblja o ovom Kodeksu. Svi novi zaposlenici trebaju biti upoznati s odredbama ovog Kodeksa.

3.2 Pritužbeni postupak

Djelatnici Caritasu imaju obvezu odmah prijaviti bilo kakve sumnje ili nedoumice u svezi s kršenjem ovog Kodeksa. Djelatnike Caritasu ohrabruje se da svaku povredu ovog Kodeksa prijave sukladno Pravilniku o pritužbama.

Sve prijave bit će tretirane u povjerenju. Svatko tko pokaže zabrinutost zbog ozbiljnih zloporaba bit će zaštićen. Zlonamjerne i lažne pritužbe ozbiljan su stegovni prijestup koji će biti obrađen sukladno odredbama Pravilnika o pritužbama.

4 ZAVRŠNE ODREDBE

4.1 Izjava

Djelatnici Caritasu i ustanove kojoj je osnivač Caritas obvezni su potpisati Izjavu o prihvaćanju ovog Kodeksa. Odgovornost je ravnatelja Caritasu i ravnatelja ustanove kojoj je osnivač Caritas dostaviti djelatnicima Izjavu na potpisivanje.

4.2 Edukacije

Djelatnici Caritasu imaju pravo i obvezu sudjelovati na edukacijama koje se organiziraju o primjeni ovog Kodeksa. Odgovornost je ravnateljstva Caritasu osigurati ovakvu obuku najmanje jednom u dvije godine.

4.3 Stegovne mjere

- Ravnatelj Caritasa ili ustanove koje kojoj je osnivač Caritas koji ne dostavi ovaj Kodeks djelatnicima ili ne pokrene proces potpisivanja Izjave bit će prijavljen nadzornom tijelu.
- Djelatnici Caritasa koji odbiju potpisati Izjavu o prihvaćanju ovog Kodeksa bit će sankcionirani sukladno odredbama Pravilnika o pritužbama.
- Djelatnici Caritasa koji propuste prijaviti sumnjivu situaciju ili prijavu obavi s neopravdanim kašnjenjem bit će novčano sankcionirani.
- Djelatnici Caritasa koji podnesu zlonamjernu i lažnu pritužbu, bit će sankcionirani sukladno odredbama Pravilnika o pritužbama.
- Djelatnici i suradnici Caritasa za koje se potvrdi da su počinili prijestupe iz ovog Kodeksa bit će sankcionirani, a stegovnu mjeru određuje Odbor ili Vijeće za pritužbe.

4.4 Stupanje na snagu

Ovaj Kodeks stupa na snagu nakon što ga odobri Predsjednik Hrvatskog Caritasa.

v.r. mons. Bože Radoš,
predsjednik Hrvatskog Caritasa